

державної політики у сфері транспорту (сьогодні це – Мінінфраструктури України);

— центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в галузі цивільної авіації (сьогодні це – Державна авіаційна служба);

— національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту [4, с. 45].

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту, визначає пріоритетні напрями та здійснює заходи щодо формування державної політики у сфері авіаційного транспорту та використання повітряного простору України і забезпечує нормативно-правове регулювання.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

2. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446.

3. Про Державну службу України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації: Указ Президента України від 15 липня 2004 р. № 803/2004 // Президентський вісник. – 2004. – 18 серпня. – № 23.

4. Положення про Державну авіаційну службу України: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 520 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/520-2014-%D0%BF>

УДК 342.(043.2)

Зінченко М. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

Прокіпчук В. Я., студент,
Юридичний факультет,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, м. Чернівці
Науковий керівник: Гусар О. А., к.ю.н.

СЛУЖБОВЦІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ: АДМІНІСТРАТИВНО – ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

Нормативне розуміння терміну і поняття «персонал» створило умови для формулювання визначень персоналу в науково-дослідницьких джерелах. Вони поділяються на узагальнені і конкретизовані.

Узагальненим, наприклад, є таке: «Персонал – це працівники організації, які працюють по найму і мають трудові відносини із працедавцем, незалежно від періоду їх перебування в даній якості» [2]. Конкретизовані визначення застосовуються до персоналу конкретних сфер адміністративно- правового простору України [3]. Так, О. А. Гусар пропонує до поняття «персонал цивільної авіації» таку дефініцію: «Персонал цивільної авіації – це сукупність структурованих колективів працівників в сфері цивільної авіації, які забезпечують її (сукупності) функціонування відповідно до визначених нормативними документами завдань».

У Повітряному кодексі України подано визначення: авіаційний персонал – це особи, які пройшли спеціальну фахову підготовку, мають відповідне свідоцтво і здійснюють льотну експлуатацію, технічне обслуговування повітряних суден, організацію повітряного руху, технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації, спостереження [5].

Структурні елементи безпосередньо впливають на побудову системи персонал цивільної авіації, так би мовити на зовнішнє зображення, вигляду схеми. Доповнення одного елементу впливає на попередній статус інших, вносить зміни у функціональні зв'язки між ними, тому елементи системи щоразу мають бути врегульовані з урахуванням відносин, у яких вони перебувають один з одним. Система персоналу цивільної авіації характеризується не лише наявністю визначених зв'язків між її елементами, а ще й взаємодією з навколишнім середовищем, із яким вона проявляє свою цілісність. Зовнішніми по відношенню до системи виступають ті об'єкти навколишнього середовища, інтегративні якості яких не прямо, а опосередковано впливають на систему через її окремі компоненти або систему в цілому. Персонал державного органу здебільшого складається з трьох частин: політичний персонал, що охоплює тих осіб, що безпосередньо виконують повноваження державних органів; адміністративний персонал, що охоплює державних службовців, які діють у межах державної служби; допоміжний організаційно-технічний персонал, що належить до категорії найманих працівників.

Адміністративно-правовий статус – невід'ємна і обов'язкова складова характеристики фізичних і юридичних осіб, інших колективних суб'єктів, у якій відображається їх правова природа, правовий стан і правове положення у конкретних правовідносинах. Одним із таких суб'єктів є персонал у сфері цивільної авіації. Особливе місце в системі суб'єктів авіаційного персоналу належить державним службовцям.

Державний службовець – громадянин України, який займає посаду державної служби в державному органі, одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету, крім випадків, визначених законом, та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо

пов'язані з реалізацією завдань та виконанням функцій державного органу. Посада державної служби – визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу, за якою закріплена частка компетенції цього органу у вигляді посадових обов'язків. Вихідними позиціями щодо регламентації державної служби є встановлення: 1) її принципів і правових засад; 2) умов реалізації права на державну службу; 3) нормативного забезпечення здійснення державної служби; 4) статусу державного службовця; 5) методів і форм управління державною службою. Принципи державної служби як базові положення, які мають доктринальний і нормативний вимір [4], сформульовані у ст. 3 Закону «Про державну службу». Ними є: 1) верховенство права; 2) патріотизм та служіння Українському народу; 3) законність; 4) рівний доступ до державної служби; 5) професіоналізм; 6) доброчесність; 7) політична неупередженість; 8) прозорість діяльності; 9) персональна відповідальність державного службовця [5].

Правові засади державної служби подає стаття 4 «Правове регулювання державної служби». Вона встановила, що державна служба регламентується Конституцією України, Законом України «Про державну службу», іншими законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань державної служби.

Нормативне забезпечення здійснення державної служби відбувається шляхом визначення у Законі «Про державну службу»: а) класифікації посад державної служби; б) змісту проходження державної служби; в) порядку припинення державної служби; г) особливостей дисциплінарної відповідальності державних службовців.

Обов'язки державного службовця формулюються у ст. 11 Закону «Про державну службу». Відповідно до неї він зобов'язаний: 1) діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України; 2) додержуватися принципів державної служби; 3) з повагою ставитися до державних символів України; 4) сумлінно виконувати свої посадові обов'язки; 5) виконувати в межах посадових обов'язків рішення органів влади, а також накази, розпорядження та доручення керівників, надані в межах їх повноважень; 6) додержуватися вимог законодавства у сфері запобігання і протидії корупції; 7) додержуватися встановлених законодавством правил професійної етики державного службовця; 8) запобігати виникненню конфлікту інтересів під час проходження державної служби; 9) додержуватися правил внутрішнього службового розпорядку; 10) підвищувати рівень своєї професійної компетентності [1].

Література

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43.
2. Олійник С. У. Теорія та практика менеджменту персоналу: підручник / С. У. Олійник – Х.: Вид-во НУА, 2013. – 376 с.
3. Колпаков В. К. Деліктний феномен в адміністративному праві України: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / В. К. Колпаков. – К., 2005. – 37 с.
4. Коломоєць Т. О. Система принципів державної служби як базових положень підгалузі адміністративного права: теоретико-правовий та нормативний аспекти / Т. О. Коломоєць, М. О. Германюк. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012. – 216 с.
5. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>

УДК 341 + 656.7.01

Івашина В. В., Канча А. С., студентки,
Навчально-науковий Гуманітарний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Радзівілл О. А., к.ю.н., доцент

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВІАПЕРЕВІЗНИКІВ

Відповідальність за порушення міжнародного повітряного права може бути покладена як на державу, так і на авіаперевізника. Держава відповідатиме за порушення принципів і норм цієї галузі міжнародного права, наприклад, за порушення суверенітету над повітряним простором іншої держави.

Авіаперевізник несе цивільно-правову відповідальність у разі заподіяння смерті або шкоди здоров'ю пасажирів, а також за збитки, заподіяні запізненням під час перевезення, якщо не доведе, що ним були вжиті всі заходи, необхідні для запобігання шкоді та збиткам, або що такі заходи неможливо було вжити.

Перевізник несе відповідальність за шкоду, яка спричинила загибель або тілесне ушкодження пасажирів, тільки за умови, що подія, яка стала причиною загибелі або ушкодження, відбулася на борту повітряного судна або під час посадки чи висадки пасажирів [2].

Слід зазначити, що законодавець у Законі України «Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень» [1] наголошує, що підприємства (їх об'єднання), установи, організації, фізичні особи – підприємці, які здійснюють міжнародні пасажирські перевезення, тобто перевізники, за невиконання обов'язку перевірити перед початком міжнародного